

Acció Valenciana

Boletí quinzenal — Òrgue d'ACCIÓ CULTURAL VALENCIANA — Redacció i Administració: Jorge Juan, 13

ANY I - N.º 1

VALENCIA 15 ABRIL 1930

10 CÈNTIMS

EDITORIAL

Al lector...

Heus ací lector, que ens presentem davant teu, disposats a complir amb el deure que se'm proposat, sempre i quant no ens retires el teu ajut, que en aquest cas haurà d'ésser tant com material, moral; d'encoratjament en la nostra labor.

Som els primers en vore que açò que comencem a fer, es d'aspecte ben modest, però hem pensat que calia bastir l'edifici des dels fonaments i que si com esperem per a be de la nostra terra, aquest redreçament del nostre esperit pairal seguix, aquest buillett aniria creixent i complicant—com tot organisme superior—llur estructura—Aleshores nosaltres seriem els primers en cedir el nostre lloc a persones més experimentades i solvents, dins del nostre moviment cultural. Ara en aquestes hores de tanteig hem volgut nosaltres, grup de jovens que apenes si hem deixat de freqüentar el claustre de la nostra Universitat, lliurar aquesta petita lluita d'ensaig. Del ressó que el nostre pensament trôbe en vosaltres, dependeix que aquest capoll que anem a sotmetre a cultiu, tinga una bella i duradera eclosió.

En avenços que hem donat a la premsa diària i periòdica hem dit ja quin era el nostre propòsit; sols demanem temps i la col·laboració de tots per a complir lo promés. Aspirarem a convertir la nostra fulla, en font informativa de la nostra vida cultural i artística i al mateix temps en mig divulgador de tots els aspectes vius i històrics de la nostra patria. Per tal d'assolir-ho farem per dur a aquestes pàgines la veu de tots aquells conreadors autoritzats, de les nostres coses.

Volem per últim dir dues paraules sobre la nostra posició envers els nuclis que en altres terres treval·len en un sentit semblant al nostre. Dins del Regne ens sentim germans per igual, de tots els valencians, i a tots els re-cons de la nostra terra dirigirem la nostra atenció, per igual.

A fora, hem de fer constar l'unitat

de llengua i esperit amb Mallorca, Catalunya i el Rosselló. Som cinc milions d'ànimes les que parlem una mateixa llengua i perçò defensarem sempre la necessitat d'arribar a un acord per a la unificació de les nostres diferències ortogràfiques, si be defensarem amb major energia si cal, el nostre dret a emprar les nostres peculiaritats lingüístiques.

Tampoc oblidem que a l'Estat de França, a l'Occitània hi han onze milions que parlen la llengua d'oc tan similar a la nostra i per lo mateix també cap enllà anirà la nostra atenció i la nostra estima.

Així puix, als nostres compatriotes valencians procurarem informar-los de la nostra vida intel·lectual, i per a encoratjar-los amb l'exemple que ens donen els nostres germans d'altres terres, procurarem també que no

desconeixquen lo més salient de les activitats catalanes, mallorquines i occitanes. Com tampoc silenciarem els esforços que a altres terres de llengua vernacle en desgràcia, Basconia, Galicia, realitzen les noves generacions.

L'història ens ha separat políticament i així haurà d'ésser sempre, mes pel damunt de les fronteres l'unitat de raça i de llengua ens ha de mantindre ben units. El nostre Jaume I nat a Montpeller, en les terres d'Occ, i comte de Barcelona, ens va incorporar a nosaltres i a les belles illes baleàriques a un mon meravellós, l'hereu directe de la mes pura llatinitat. La nissaga de l'esperit uneix avui setze milions d'homes al Migdia de França i al Llevant de la Península. Sapiam nosaltres situar-nos dins del deure que el present ressorgir històric ens demana.

NOTES MARGINALS

Els dos camins de València

València té oberts, davant seu, dos camins: l'un d'ells travessa l'horta de tarongers florits i va a perdre's en l'estepa castellana; l'altre, segueix la línia lluminosa de la costa i s'enfila pel Pirineu. Cada un va unit a un nom gloriós: el primer és el camí del Cid; el segon, el de Jaume I. Aquell significa la història forçada, el fet consumat; aquest, el retrobament de la pròpia essència nacional. Pel primer vingué l'exèrcit de Felip V, la flama que va destruir la noble ciutat de Xàtiva, la ira que decretà l'anul·lació de la personalitat valenciana; pel segon vingueren els furs, el parlamentarisme, la cultura i la llibertat.

En aquesta confluència de camins, València dubta, es debat en un dilema angoixós, es manté en la incertitud. De fet ha anat vers el centre, o—per dir-ho més exactament—s'hi ha deixat arrossegar, ignorant la seva pròpia vitalitat, oblidant-se d'ella mateixa. Gairebé desproveïda de defensa geogràfica, sense muntanyes ni rius importants, sense posseir un caràcter enèrgic, ha estat impotent per a defensar-se contra la invasió i ha aca-

bat per desentendre's de la seva missió històrica.

Això, però, no passa d'ésser un fet, i un fet més aparent que real. L'ànima valenciana no és morta. Es endormida. I el son pot fàcilment convertir-se en somni, que és vida.

Sovint em plau de representar-me València com un hort de tarongers, als quals l'hivern fa perdre la flor i el fruit, però espera, confiada, segura que la primavera ha d'arribar-li algun dia.

Si és certa la doctrina fatalista de Spengler—i la història de Roma sembla confirmar-la plenament—cal confessar, almenys, que el poble valencià no ha arribat encara a l'última etapa del seu cicle evolutiu. La decadència no implica necessàriament la mort; de vegades és un repòs, un atur en el camí fatigós per a reprendre forces.

Pel primer camí han fugit de la meua terra, vers altres terres estranyes, mols homes i moltes energies, des de Guillem de Castro i Gil Polo fins al mateix Blasco Ibáñez. Cedien a la llei del mínim esforç, a una atra-

